

Egészségi egyenlőtlenségek Németországban és nemzetközi összehasonlításban

(1. rész): Németország

Robert Koch-Institut

Journal of Health Monitoring, März 2018, Special issue 1 (26 p.)

Kulcsszavak: népegészségügy, egészségtudomány, kutatás, egészségi egyenlőtlenségek, Németország

Forrás Internet-helye:

https://www.rki.de/DE/Content/Gesundheitsmonitoring/JoHM/2018/JoHM_Inhalt_18_S1.html ;

[https://www.rki.de/DE/Content/Gesundheitsmonitoring/Gesundheitsberichterstattung/GBEDownloadsJ/Journal-of-Health-](https://www.rki.de/DE/Content/Gesundheitsmonitoring/Gesundheitsberichterstattung/GBEDownloadsJ/Journal-of-Health-Monitoring_03S1_2018_Gesundheitliche_Ungleichheit.pdf?blob=publicationFile)

[Monitoring_03S1_2018_Gesundheitliche_Ungleichheit.pdf? blob=publicationFile](https://www.rki.de/EN/Content/Health_Monitoring/Health_Reporting/GBEDownloadsJ/Journal-of-Health-Monitoring_03S1_2018_Health_inequalities.pdf?blob=publicationFile) ;

[https://www.rki.de/EN/Content/Health_Monitoring/Health_Reporting/GBEDownloads](https://www.rki.de/EN/Content/Health_Monitoring/Health_Reporting/GBEDownloadsJ/Journal-of-Health-Monitoring_03S1_2018_Health_inequalities.pdf?blob=publicationFile)

[J/Journal-of-Health-Monitoring_03S1_2018_Health_inequalities.pdf? blob=publicationFile](https://www.rki.de/EN/Content/Health_Monitoring/Health_Reporting/GBEDownloadsJ/Journal-of-Health-Monitoring_03S1_2018_Health_inequalities.pdf?blob=publicationFile)

1. Bevezetés

Az utóbbi években bővült az adatbázis és új kutatási perspektívák tárultak fel. Ehhez egyebek között hozzájárult a *Robert Koch-Institut* egészségügyi monitoringja, amely az 1980-as évek közepén indított „szív- és érrendszeri prevenció vizsgálatból” (*Deutsche Herz-Kreislauf-Präventionsstudie – DHP*) és a „szövetségi egészségfelmérésből” (*Bundes-Gesundheitssurvey 1998*) bontakozott ki. További, részben tematikus epidemiológiai vizsgálatok: a *szenvedélybetegségek epidemiológiai kutatása (Epidemiologischer Suchtsurvey – ESA)*, a *nemzeti táplálkozástudományi vizsgálat (Nationale Verzehrsstudie – NVS)* és a *német szájegészségügyi vizsgálat (Deutsche Mundgesundheitsstudie – DMS)*. Az adatgyűjtést segítő komplementer kutatások: az ún. *szocio-ökonómiai panel (Sozio-oekonomisches Panel – SOEP)*, az *általános társadalomtudományi lakossági felmérés (Allgemeine Bevölkerungsumfrage der Sozialwissenschaften – ALLBUS)*, a *hivatalos statisztikák, elsősorban a mikrocenzus és az európai felmérés az európai lakosság életkörülményeiről szóló statisztika (EU-SILC)*, valamint a *társadalombiztosítási teherviselők adatgyűjtése*.

2. Kutatási eredmények Németországban

A *szocio-ökonómiai panel (SOEP)* adatai szerint 1994 és 2014 között az egészségi állapot általános önértékelésében fokozottabban tükröződnek a jövedelmi különbségek. A közepes és magasabb jövedelműek körében azok aránya, akik

általános egészségi állapotukat „kevésbé jónak” vagy „rossznak” ítélik meg, enyhén csökkent, míg az alacsony jövedelműek körében növekedett. A jövedelmi különbségek az első és második megfigyelési időszak között a nők körében 2,4 százalékpontot, a férfiak körében 3,2 százalékpontot tettek ki.

A Robert Koch-Institut egészségfelmérési adatainak felhasználásával elemzés készült a képzettségi különbségekről a 25 és 65 év közötti lakosság körében diabétesz mellitusban szenvedőknél. A felismert diabétesz prevalenciája az alacsonyabb képzettséggel rendelkezőknél a felmérés mindkét periódusában (1990–1992 és 1997–1999) magasabb volt, mint a közepes és magasabb képzettséggel rendelkezőknél. A 2002 és 2005 között végzett utóvizsgálat szerint a felismert diabétesz prevalenciája minden csoportnál növekedett.

Ugyancsak a ***Robert Koch-Institut egészségfelmérési adatainak felhasználásával elemzés készült a szociális különbségekről a szív- és érrendszeri betegségekben szenvedő 40 és 79 év közötti lakosság körében.*** A legjelentősebb szív- és érrendszeri megbetegedések prevalenciája az 1997–1999 és 2008–2011 közötti időszakban nőknél enyhén csökkent, férfiaknál nem változott szignifikánsan.

A szocio-ökonómiai panel (SOEP adatainak felhasználásával tanulmány készült a 30 és 49 év közöttiek egészséggel összefüggő életminőségének alakulásáról, amelynek során a *Short Form-12 Health Surveys (SF-12)* kérdőívet alkalmazták. A fizikai dimenziók és a mindennapi tevékenységek vagy a munkavégzés tekintetében való korlátozottság vonatkozásában 2002 és 2014 között a különbségek viszonylag stabilak és az alacsonyabb képzettségűek számára hátrányosak.

Több tanulmány foglalkozik a jövedelmi státusz és az egészségmagatartás, a dohányzás, az elhízottság, a fájdalmak, a halálozás összefüggésével.

A kutatók a szociális egyenlőtlenségek, az elszegényedés, az egészségi állapot és a várható életkor közötti összefüggés mérésére kifejlesztettek egy indexet („***German Index of Socioeconomic Deprivation***“ – *GISD*), amely a munkaerőpiac, a képzés, a jövedelem és az egészség számos indikátorát veszi figyelembe. Ennek segítségével az 1998/2000 és 2011/2013 közötti időszakra vonatkozóan kimutatták, hogy a kedvezőbb helyzetben levő járásokban élő férfiak átlagosan 2,9 évvel hosszabb várható életkorral rendelkeznek, mint a legrosszabb helyzetben levő járásokban élők. Nőknél ez a különbség 1,5 év. A várható életkor tekintetében a regionális szocio-ökonómiai egyenlőtlenség a vizsgált időszakban nőknél 27,7%-kal, férfiaknál 20,2%-kal növekedett. Években kifejezve a különbség nőknél 1,4-ről 1,7 évre, férfiaknál 2,6-ről 3,0 évre növekedett.